

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. J. Milučkého a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. v právnej veci žalobcov: 1) **JUDr. J. K., CSc.**, 2) **Ing. I. K.**, zastúpená JUDr. J. K., advokátom, proti žalovanému: **Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I/222/7421-37947/2006/992139-r zo dňa 30. mája 2006, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 1 S 406/2006-36 zo dňa 8. septembra 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 1 S 406/2006-36 zo dňa 8. septembra 2009 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu žalobcov, ktorou sa domáhali zrušenia rozhodnutia žalovaného, ktorým v odvolacom konaní potvrdil prvostupňové rozhodnutie Daňového úradu Bratislava I zo dňa 6. decembra 2005, ktorým správca dane podľa § 44 ods. 4 zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov určil žalobcom daň z prevodu a prechodu nehnuteľností v sume 123 246,- Sk, ktorá bola určená na základe pomôcok podľa § 42 zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov. Krajský súd takto rozhodol, keď dospel k záveru, že žalovaný sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu, ktoré uviedol vo svojom odvolaní, správne zistil skutkový stav a vyvodil správny záver o tom, že žalobcovia ako daňový subjekt si nesplnili povinnosť vyplývajúcu z § 20 ods. 1 zákona č. 318/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, nakoľko nepodali daňové priznanie k dani z prevodu a prechodu nehnuteľností na základe zápisu práv do katastra nehnuteľností č. V-1536/2002. Poukázal na to, že v zmysle § 42 zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov je správca dane oprávnený v prípade nepodania daňového priznania podľa § 20 ods. 1 zákona č. 318/1992 Zb. v znení neskorších predpisov určiť daň podľa pomôcok, ktoré má k dispozícii alebo ktoré si sám zaobstará, a to i bez súčinnosti s daňovým subjektom. V predmetnom prípade správca dane vychádzal z dokladov, ktoré mal k dispozícii, t.j. zo zmluvy o prevode vlastníctva nebytového priestoru, ktorý vklad bol povolený pod č. V-1536/2002 zo dňa 30.08.2002, zo znaleckého posudku č. 105/2002, z čiastočných výpisov z listu vlastníctva č. X. a X.. Ďalej z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že po vypracovaní protokolu o určení dane podľa pomôcok Daňový úrad Bratislava I určil termín na prerokovanie protokolu a nakoľko sa daňovníci nemohli prerokovania protokolu zúčastniť, požiadali o zmenu termínu, avšak správca dane zvolil postup podľa § 15 ods. 10 zákona č. 511/1992 Zb. a keďže daňový subjekt sa nezúčastnil prerokovania protokolu o určení dane podľa pomôcok a ani si na tento účel nezvolil zástupcu, tak deň určený vo výzve bol považovaný za deň prerokovania a doručenia protokolu o určení dane podľa pomôcok. Krajský súd sa taktiež stotožnil s právnym záverom žalovaného v otázke rozhodovania v odvolacom konaní z hľadiska hmotnoprávneho,

nakoľko žalobcovia v doplnení odvolania sa touto otázkou zaoberali a preto bolo potrebné, aby sa tým zaoberal a vysporiadal aj žalovaný, čo aj urobil.

Proti rozsudku krajského súdu podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobcovia a žiadali, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného ako i prvostupňového správneho orgánu zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie. Poukázali na to, že krajský súd sa v podstate stotožnil aj s tým, čo uviedol žalovaný na strane 3 ods. 4 posledná veta napadnutého rozhodnutia, a to že na základe zmluvy o prevode vlastníctva nebytového priestoru sa zmluvné strany v článku VII dohodli na kúpnej cene vo výške 2 554 190,- Sk, pričom žalovaný ďalej v texte odôvodnenia vôbec neodôvodňuje z čoho vychádzal pri tomto konštatovaní, podľa ktorého sa mali žalobcovia dohodnúť so spoločnosťou T., s.r.o. na kúpnej cene 2 554 190,- Sk. Žalobcovia sú toho názoru, že záver krajského súdu, ktorým sa bezvýhradne stotožnil s právnym záverom žalovaného nemá oporu ani v zmluvnom vzťahu (myslí sa tým Zmluva o prevode vlastníctva nebytového priestoru uzavretá dňa 27.05.2002 medzi žalobcami ako predávajúcimi a obchodnou spoločnosťou T., s.r.o. ako kupujúcim) a rovnako nemá hmotnoprávny záver krajského súdu oporu ani v predzmluvnom vzťahu (myslí sa tým Zmluva o uzavretí budúcej zmluvy o prevode vlastníctva a ďalších dojednaniach zo dňa 10.01.2002 medzi tými istými právnymi subjektmi), nakoľko je nepochybné, že suma 2 554 190,- Sk, z ktorej vychádzal správca dane pri výpočte dane a považuje ju za základ dane, je suma, ktorá bola predmetom úplne iného právneho vzťahu, a to Zmluvy č. 0100261/01/33 o prevode vlastníctva k nebytovému priestoru uzavretej dňa 14.12.2001 medzi Hlavným mesto SR Bratislava ako predávajúcim a JUDr. J. K. a Ing. I. K. ako kupujúcimi, v rámci ktorého žalobcovia neboli vôbec daňovo zaviazané osoby. Žalobcovia ďalej uviedli, že podľa ich názoru došlo postupom správcu dane i k porušeniu ustanovenia § 9 ods. 6 zákona č. 511/1992 Zb., ktoré upravuje zastupovanie aj pre prípad spoluvlastníctva veci, ktorá je predmetom zdanenia, pod čo patrí aj prípad žalobcov, nakoľko patrí tu aj režim bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Správca dane mal preto žalobcov vyzvať na určenie si spoločného zástupcu pre účely daňového konania a až po neúspešnej výzve mal žalobcom takéhoto zástupcu určiť sám. Podľa žalobcov krajský súd sa nedostatočne vysporiadal aj s ich námietkou uvedenou v čl. V žaloby, kde namietali,

že ak žalovaný preskúmal iniciatívne napadnuté prvostupňové rozhodnutie nad rámec ustanovenia § 48 ods. 4 zákona a teda vykonal podľa nich túto nadprácu, tak potom sú jeho právne závery v odôvodnení rozhodnutia bez právneho významu.

Žalovaný sa písomne k odvolaniu žalobcov vyjadril a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu ako zákonný potvrdil. Žalovaný okrem iného poukazoval na to, že podľa § 48 ods. 4 zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, ak odvolanie daňovníka smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola daň určená podľa pomôcok, skúma odvolací orgán iba dodržanie zákonných podmienok na použitie tohto spôsobu určenia dane. Ak zistí odvolací orgán, že tieto zákonné podmienky boli dodržané, odvolanie pre jeho neodôvodnenosť zamietne. Postup správcu dane pri určovaní dane z prevodu a prechodu nehnuteľností na základe pomôcok podľa § 42 v nadväznosti na § 29 zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, bol dodržaný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku rozsudkom, ktorý verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke www.nsud.sk.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Z administratívneho spisu žalovaného správneho orgánu nesporne vyplýva, že žalobcom ako daňovým subjektom vznikla daňová povinnosť nesporne zápisom práv do katastra nehnuteľností, pretože Katastrálny úrad v Bratislave, Správa katastra Bratislava I, povolila vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností dňa 30.08.2002 pod č. V-1536/2002.

Podľa § 17 zákona č. 554/2003 Z.z. o dani z prevodu a prechodu nehnuteľností a o zmene a doplnení zákona č. 36/1967 zb. o znalcoch a tlmočníkoch v znení zákona č. 238/2000 Z.z., ak daňová povinnosť k dani z prevodu a prechodu nehnuteľností vznikla pred 1. januárom 2004 (v preskúmvanej veci ide o takýto prípad), postupuje sa podľa doterajších predpisov, t.j. na základe zákona č. 318/1992 zb. o dani z dedičstva, dani z darovania, dani z prevodu a prechodu nehnuteľností v znení neskorších predpisov.

Podľa § 20 ods. 1 zákona č. 318/1992 Zb. v znení neskorších predpisov žalobcovia si nesporne nesplnili svoju povinnosť vyplývajúcu im z tohto ustanovenia, a to v lehote do 90 dní odo dňa vzniku daňovej povinnosti podať daňové priznanie k dani z prevodu a prechodu nehnuteľností na príslušnom daňovom úrade. Túto povinnosť si žalobcovia navyše nesplnili ani napriek výzve Daňového úradu Bratislava I č. 600/231/147817/03/GED zo dňa 16.12.2003.

Podľa § 42 zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov je správca dane oprávnený v prípade nepodania daňového priznania podľa § 20 ods. 1 zákona č. 318/1992 Zb. v znení neskorších predpisov určiť daň podľa pomôcok, ktoré má k dispozícii alebo ktoré si sám zaobstará, a to i bez súčinnosti s daňovým subjektom.

Ako vyplýva z administratívneho spisu správca dane pri určení dane podľa pomôcok vychádzal ako z listinných dôkazných prostriedkov zo znaleckého posudku Ing. J. B. č. 105/2002 zo dňa 20.06.2002 vo veci ocenenia nebytového priestoru súp. č. X., parc. č. X.X.X. so zistenou cenou vo výške 815 370,- Sk, ďalej z výpisu z listu vlastníctva č. X. zo dňa 20.05.2002, vydaného Správou katastra Bratislava I, z ktorého vyplýva vlastnícke právo žalobcov k nebytovému priestoru č. 12 v podiele 1/1, spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu v podiele 529/10000, a to v prospech žalobcov, ďalej z výpisu listu vlastníctva č. X. zo dňa 20.05.2002, vydaného Správou katastra Bratislava I, potvrdzujúci spoluvlastníctvo zastavaných plôch na parc. X. o výmere 1006m² a na parc. č. X. o výmere 188m² v prospech žalobcov ako vlastníkov, ďalej zo Zmluvy o prevode

vlastníctva nebytového priestoru zo dňa 28.03.2002, ďalej zo Zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy zo dňa 10.01.2002 o prevode vlastníctva a ďalších ujednaniach, na základe ktorej bola kúpna cena za prevod z Hlavného mesta SR Bratislavy ako pôvodného vlastníka na predávajúceho podľa Zmluvy č. 0100261/ 01/33 v sume 2 554 190,- Sk zaplatená kupujúcim, resp. jeho spoločníkmi, ďalej zaplatením kúpnej ceny kupujúcim na základe Zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy o prevode vlastníctva a ďalších ujednaniach z 10.01.2002 zanikol dôvod na odplatný prevod vlastníckeho práva podľa tejto zmluvy, ktorá skutočnosť nemá vplyv na daňovú povinnosť za prevod nehnuteľností podľa tejto zmluvy.

Podľa § 42 zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, ak nebolo podané daňové priznanie alebo hlásenie ani v lehote určenej vo výzve správcu dane, alebo ak neboli odstránené chyby v podanom daňovom priznaní alebo hlásení, správca dane je oprávnený určiť daň podľa pomôcok, ktoré má k dispozícii alebo ktoré si sám zaobstará, a to i bez súčinnosti s daňovým subjektom.

Správca dane o určení dane vyhotoví protokol o určení dane podľa pomôcok. Taktiež z administratívneho spisu je nesporné, že žalobcovia ako daňovníci sa v stanovenom čase správcom dane nezúčastnili prerokovania protokolu (mali byť v cudzine), tak požiadali správcu dane o zmenu termínu prerokovania príslušného protokolu. Správca dane následne postupoval v zmysle ustanovenia § 15 ods. 10 zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého, ak sa daňový subjekt v deň určený vo výzve nemôže zúčastniť na prerokovaní protokolu, je povinný určiť si na tento účel zástupcu. Keďže daňový subjekt sa nezúčastnil prerokovania protokolu o určení dane podľa pomôcok, a ani si na tento účel nezvolil zástupcu, tak deň určený vo výzve bol považovaný za deň prerokovania a doručenia protokolu o určení dane podľa pomôcok.

Podľa § 8 ods. 2 zákona č. 318/1992 Zb. v platnom znení, daňovníkom dane z prevodu a prechodu nehnuteľností sú obaja manželia, ak ide o odplatný prevod nehnuteľností z bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Pokiaľ žalobcovia namietali, že správca dane im mal ustanoviť spoločného zástupcu, tak odvolací súd

je toho názoru, zhodne s prvostupňovým súdom, že v danom prípade boli nesporne predávajúcimi žalobcovia, bola im zaslaná i výzva na prerokovanie protokolu obom, taktiež žalobcovia v príslušnej korešpondencii so správcom dane vystupovali obaja spoločne a preto podľa právneho názoru odvolacieho súdu nebol zo strany správcu dane zákonný dôvod na postup v zmysle ustanovenia § 9 zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, tak ako to tvrdia žalobcovia.

Pokiaľ vo svojom odvolaní žalobcovia namietali, že krajský súd sa nesprávne stotožnil so žalovaným i pokiaľ ide o výšku kúpnej ceny v sume 2 554 190,- Sk a že žalovaný vôbec neodôvodňuje z čoho vychádzal pri takejto konštatácii, podľa ktorej sa mali žalobcovia dohodnúť so spoločnosťou T., s.r.o. na kúpnej cene 2 554 190,- Sk, tak odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom prvostupňového súdu ako i so žalovaným, že v danom prípade správca dane správne vychádzal zo zmluvnej hodnoty nehnuteľností vo výške 2 554 190,- Sk. V tomto smere je rozsudok transparentný a konkretizovaný dostatočným spôsobom a tiež i v dôvodoch rozhodnutia správcu dane zo dňa 06.12.2005 v závere rozhodnutia. Totiž zo Zmluvy o prevode vlastníctva nebytového priestoru zo dňa 28.03.2002 uzavretej medzi žalobcami ako predávajúcimi a obchodnou spoločnosťou T. s.r.o. so sídlom v Bratislave ako kupujúcim nesporne z článku VII vyplýva, že zmluvné strany uzavreli dňa 10.01.2002 Zmluvu o uzavretí budúcej zmluvy o prevode vlastníctva a ďalších ujednaniach, na základe ktorej bola kúpna cena za prevod z Hlavného mesta SR Bratislavy ako pôvodného vlastníka na predávajúceho podľa Zmluvy č. 0100261/01/33 v sume 2 554 190,- Sk zaplatená kupujúcim, resp. jeho spoločníkmi. Logicky preto správcovi pri výpočte základu dane nič nebránilo vychádzať z kúpnej ceny 2 554 190,- Sk.

Z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v administratívnom spise je podľa právneho názoru odvolacieho súdu potrebné vyvodiť záver, že v zmysle zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov bol postup správcu dane odôvodnený a túto svoju oprávnenosť na takýto postup správca dane ako i žalovaný dostatočne presvedčivo i odôvodnili a pre aplikáciu postupu určení dane podľa pomôcok bol postup správcu dane oprávnený, pretože žalobcovia si nesplnili ako daňovníci svoje

zákonné povinnosti, z čoho logicky vyplýva, že správca dane nemohol stanoviť daňovú povinnosť dokazovaním.

Taktiež špecifikáciou príslušných listinných dôkazných prostriedkov v dôvodoch rozhodnutia správcu dane nesporne vyplýva, že z dôkazov daň určená podľa pomôcok bola spoľahlivo a objektívne zistená a žalobcovia neboli postupom správcu dane ukrátení na svojich právach. Žalobcovia ako daňovníci totiž v danom prípade nepodali v zákonnej lehote daňové priznanie, a to ani po výzve správcu dane, a preto podľa názoru odvolacieho súdu oprávnene potom nesú i dôsledky svojej nečinnosti v tom, že správca dane určil žalobcom daňovú povinnosť na základe pomôcok.

Pokiaľ žalobcovia namietali, že Daňové riaditeľstvo SR v odvolacom konaní postupovalo procesne nad rámec ustanovenia § 48 ods. 4 zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, tak odvolací súd túto obranu žalobcov nemohol akceptovať. Správne totiž argumentuje žalovaný i vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu, že musel sa vyrovnáť a vysporiadať s príslušnými námietkami žalobcov a v tejto súvislosti odvolací súd dáva za pravdu argumentácii žalovaného, pretože z ustálenej súdnej praxe v oblasti daňového práva totiž vyplýva, že v odvolacom daňovom konaní sa neaplikuje zásada koncentrácie konania a preto správne sa žalovaný vysporiadal s tvrdeniami žalobcov, pretože inak by bolo v tejto časti rozhodnutie žalovaného správneho orgánu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako súladný so zákonom v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia ustanovenia § 246c O.s.p. Žalobcovia v odvolacom konaní úspech nemali a žalovanému správneho orgánu náhrada trov v odvolacom konaní nevznikla.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 24. novembra 2010

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová